

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення другої (позачергової) сесії
обласної ради восьмого скликання
від 26 січня 2021 року № 7-2/VIII

ПРОГРАМА
стимулювання до запровадження енергоефективних
заходів населення Чернігівської області на 2021 рік

Зміст

	стор.
1. Паспорт Програми.....	3
2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма.....	3
3. Мета Програми.....	4
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	5
5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	5
6. Напрямки діяльності та заходи Програми.....	8
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	9
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	10
Додаток 1. Ресурсне забезпечення Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік.	
Додаток 2. Напрями діяльності та заходи Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік.	
Додаток 3. Порядок часткової компенсації процентної ставки у рамках Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік.	
Додаток 4. Договір про співпрацю.	

1. Паспорт

Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік

1	Ініціатор розроблення програми	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Розпорядження голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 24.11.2020 № 565 «Про розроблення проекту Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік»
3	Розробник Програми	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації
4	Відповідальний виконавець Програми	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації
5	Етапи виконання Програми	2021 рік (один етап)
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми всього, тис. гривень	1500,0
7.1	у тому числі коштів обласного бюджету, тис. гривень	1500,0

2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

Житловий сектор на сьогодні є одним з найбільш енергоємних. На нього припадає 33% всього енергоспоживання в країні. Йдеться про близько 80,0 тисяч багатоповерхівок та 6,5 млн індивідуальних будинків.

Житловий фонд Чернігівської області налічує 391,6 тис. житлових будинків (430,1 тис. домогосподарств) з яких багатоквартирних – 4,2 тис., індивідуальних будинків – 387,2 тис., решта гуртожитки.

Враховуючи велику кількість приватних будинків, які використовують природний газ для опалення власних осель (понад 217,6 тис. домогосподарств) та обсяги його споживання населенням, близько 50% від загального обсягу спожитого природного газу (у 2018 році – 300,0 млн. м³, у 2019 році – 240,0 млн. м³) потенціал до скорочення та заміщення споживання природного газу в області є значним.

Поряд з тим, вкрай важливим є питання втрат теплової енергії в приватному секторі, що неминуче призводить до збільшення фінансового навантаження на населення та кожну окрему родину.

У типовому цегляному індивідуальному будинку втрачається від 30 до 45% тепла через зовнішні огорожувальні конструкції, від 20 до 30% через неутеплений дах, від 15 до 25% через систему вентиляції та димар, від 10 до 15% через вікна, входні двері та неутеплену підлогу.

Крім того, при використанні систем опалення з низьким ККД значна частина тепла втрачається через витяжні системи та димарі, що в свою чергу збільшує викиди CO₂ в атмосферу.

В Україні показник питомого енергоспоживання в індивідуальних житлових будинках у 3-4 рази вищий, ніж у розвинутих країнах ЄС, і може становити понад 400 кВт·год/м², тоді як у європейських країнах цей показник не перевищує 100-150 кВт·год/м² на рік, а так звані «пасивні» будинки взагалі споживають не більше 15 кВт·год/м² на рік.

Значні обсяги споживання енергоресурсів індивідуальними домогосподарствами в Чернігівській області зумовлені:

застарілістю житлового фонду приватного сектору (*60 % будівель побудовані у 1950-1980 роках*);

невідповідністю мінімальним потребам приведенного опору теплопередачі зовнішніх огорожувальних конструкцій будівель, цоколів, дахів, вікон та дверей (*значна частина будинків побудовані в радянський період, коли забудовники стали заручниками низької вартості енергоносіїв у поєднанні з низькими вимогами до енергозбереження та відсутністю енергозберігаючих технологій і матеріалів*);

низький рівень доходів населення та високі процентні ставки за кредитами, що є перепорою комплексному впровадженню енергозберігаючих заходів у житловому секторі (*майже 70% приватних домогосподарств розміщено у сільській місцевості, а їх середньомісячний рівень доходів на 25% нижче ніж у містах*).

Питома вага витрат домогосподарств Чернігівській області на оплату житлово-комунальних послуг становить 18,1% (*показник по Україні 19,7 %*), що вказує на значні витрати населення на оплату енергоносіїв.

Поряд з тим, підвищення тарифів призводить до неспроможності населення сплачувати за житлово-комунальні послуги та збільшення видатків державного бюджету на фінансування субсидій та пільг населенню на їх оплату. До того ж, існуюча система надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг недостатньо мотивує громадян до енергозбереження.

Отже, потреба у здійсненні енергоефективної модернізації житлового фонду в приватному секторі та вирішення питання стимулювання відповідальності мешканців у напрямку енергозбереження на сьогодні є вкрай актуальною.

3. Мета Програми

Метою Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік (далі – Обласна Програма) є скорочення споживання енергетичних ресурсів населенням через підвищення рівня енергоефективності в одно- та двоквартирних житлових будинках шляхом стимулювання мешканців до впровадження енергоефективних заходів та перехід на альтернативні види палива.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки та етапи виконання Програми

В умовах постійно зростаючих цін на основні види енергоресурсів, питання покращення показників енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів у житлових будинках набувають особливої актуальності.

На державному рівні запроваджені механізми підтримки населення до впровадження енергоефективних заходів. З початку 2020 року в Україні запрацювала Державна установа «Фонд енергоефективності» (далі – Фонд), яка покликана надавати фінансову підтримку на впровадження заходів з енергозбереження в ОСББ. Рішенням Наглядової ради Фонду було затверджено Програму підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків "Енергодім" у рамках якої здійснюється фінансова підтримка заходів з енергоефективності, що реалізуються у будівлях об'єднань співвласників до 70% компенсації.

З 2014 року діє державна програма пільгового кредитування населення «теплі» кредити (далі – Урядова Програма), яка передбачає компенсацію частини суми кредиту, залученого населенням та ОСББ на заходи з енергозбереження.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 896 було продовжено Урядову Програму «теплих» кредитів на 2021 рік у частині підтримки впровадження енергоефективних заходів тільки для індивідуальних домогосподарств.

Урядовою Програмою передбачено відшкодування з держбюджету для фізичних осіб - власників приватних будинків у таких розмірах:

20% суми кредиту (але не більше 12,0 тис. грн) на придбання твердопаливних котлів;

35% суми кредиту (але не більше 14,0 тис. грн) на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів.

Якщо позичальником є фізична особа, яка отримує субсидію на оплату житлово-комунальних послуг, то розмір відшкодування становитиме 35%, як за напрямком придбання котлів, так і для інших енергоефективних заходів, але не більше 12,0 тис. гривень.

Обсяг фінансування з державного бюджету, згідно додатку 2 Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки, у 2021 році становить 150,0 млн гривень.

Крім того, постановою доповнено перелік обладнання, на придбання якого надається стимулювання, інтелектуальними лічильниками електроенергії, електроакумулюючими системами, пристроями для зарядження електричних транспортних засобів.

Продовження дії Урядової Програми «теплих» кредитів має велике соціально-економічне значення, оскільки вона є фактично єдиним державним інструментом підтримки для індивідуальних будинків.

За роки її дії близько 860 тис. родин скористалися «теплыми» кредитами та інвестували в енергоефективні заходи майже 9,0 млрд гривень.

У Чернігівській області учасниками програми «теплих» кредитів стали близько 23 тисяч родин (з урахуванням сімей, які проживають в ОСББ), які

впровадили енергоефективні заходи на суму понад 268,0 млн грн, з них 13 тисяч приватних домогосподарств, які залучили близько 218,0 млн грн на придбання енергоефективних матеріалів та котлів.

Щоб допомогти домогосподарствам підвищувати енергоефективність своїх будинків на місцевому рівні, рішенням сесії Чернігівської обласної Ради від 7 грудня 2017 року № 12-11/VII було затверджено обласну Програму стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Чернігівської області на 2018-2020 роки, яка передбачає часткову компенсацію процентної ставки за надані державними банківськими установами позики населенню на енергозберігаючі заходи.

За роки дії обласної програми з обласного бюджету компенсовано 1769 кредитів на суму майже 2,5 млн грн, з яких 1,3 млн грн за кредитами виданими фізособам (1678 од) на впровадження енергоефективних заходів, середній розмір компенсації одній особі становив майже 0,8 тис. гривень.

Щорічно, до кредитно-фінансових установ за отриманням позики на енергоефективні заходи, зверталось понад 500 фізичних осіб. Сума виданих кредитних коштів становила близько 17,0 млн грн на рік. Потреба в обсягах фінансування для здійснення часткової компенсації процентної ставки по кредитах в розмірі 10 пунктів, становить близько 1500,0 тис. гривень на рік.

Найбільший попит серед населення був на встановлення металопластикових вікон (64%) та утеплення стін, горищ і підвалів (29%). Найменший на придбання котлів, що працюють на твердому паливі, радіаторів та додаткового котельного обладнання (3-4%). Структура попиту на впровадження енергоефективних заходів населенням зображена на діаграмі 1.

Діаграма 1. Структура попиту на впровадження енергоефективних заходів населенням.

За результатами оцінки ефективності впроваджених заходів, проведеної Держенергоефективності, встановлено, що в середньому щорічна економія теплової енергії в ОСББ становить 20%, природного газу в індивідуальних домогосподарствах - 30%.

Найбільшу економію природного газу домогосподарства досягли за заходом «придбання твердопаливних котлів» 37%. За заходом «встановлення енергозберігаючих вікон» респонденти зекономили 25% природного газу, а «утеплення фасадів» дало можливість зекономити 25,7%. За рахунок встановлення радіаторів водяної системи опалення і регуляторів температури повітря вдалось зекономити 27,9% природного газу. Рейтинг ефективності реалізованих заходів з енергозбереження в індивідуальних домогосподарствах зображено на діаграмі 2.

Діаграма 2. Рейтинг ефективності реалізованих заходів з енергозбереження в індивідуальних домогосподарствах.

Слід зазначити, що лише системний підхід до впровадження енергоефективних заходів із застосуванням з мінімально-допустимим вимогами до обладнання та матеріалів дозволить досягнути суттєвої економії енергоресурсів. Це потребує залучення значного обсягу фінансових ресурсів, що може стати непосильним фінансовим тягарем для населення, особливо зважаючи на зниження їх платоспроможності через пандемію, спричиненою COVID-19.

Тому, виділення коштів з обласного бюджету на часткову компенсацію процентної ставки за кредитами, отриманими населенням індивідуальних житлових будинків, дозволить зменшити таке навантаження, що сприятиме підвищенню рівня енергоефективності будівель житлового фонду області, подовженню терміну їхньої експлуатації та, з рештою, збільшення ринкової вартості будинків.

Слід зауважити, що фінансова підтримка населення до енергозбереження стимулюватиме долучення його до Урядової Програми. Це матиме позитивний економічний ефект, адже збільшить обсяги інвестицій з державного бюджету для впровадження енергоефективних заходів, що дасть можливість розвитку ділового середовища та створення нових робочих місць. Частина суми вартості реалізованих заходів повернеться, як до державного, так і місцевих бюджетів у вигляді податків та зборів, сплачених будівельно-монтажними підприємствами, виробниками та продавцями енергоефективного обладнання і матеріалів. Крім

того, створює додаткові робочі місця за рахунок зростання попиту на роботи з енергомодернізації будівель.

Термін виконання Обласної Програми – 2021 рік. Джерело фінансування – кошти обласного бюджету в обсязі 1500,0 тис. грн. Ресурсне забезпечення за роками викладено у Додатку 1 до Обласної програми.

5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Основними завданнями Обласної Програми є:

- зниження фінансового навантаження при впровадженні енергоефективних заходів на мешканців індивідуальних житлових будинків;
- підвищення теплозахисних властивостей огорожуючих конструкцій будівель;
- модернізація систем опалення та гарячого водопостачання будівель;
- скорочення споживання природного газу;
- стимулювання мешканців до використання альтернативних джерел енергії;
- покращення експлуатаційних характеристик індивідуальних будинків та збільшення терміну їх експлуатації;
- підвищення рівня комфорту та якості життя мешканців;
- формування свідомості мешканців щодо ощадливого ставлення до енергоресурсів;
- залучення додаткових коштів державного бюджету;
- укріплення енергонезалежності держави.

Заходи, направлені на вирішення поставлених завдань:

часткову компенсацію процентної ставки за кредитами отриманими мешканцями індивідуальних домогосподарств на впровадження енергоефективних заходів;

налагодження співпраці з банками-партнерами, а також органами місцевого самоврядування, щодо реалізації політики енергоефективності у житловому секторі області;

популяризація механізмів фінансової підтримки впровадження енергоефективних заходів у індивідуальних житлових будинках.

Виконання Програми дасть змогу:

забезпечити зменшення витрат на погашення кредитів споживачам (фізичним особам, які мешкають в одно - та двоквартирних будинках), шляхом часткової компенсації процентної ставки по кредитах;

зменшити обсяг використання природного газу для виробництва теплової енергії, необхідної для опалення житлового фонду;

зменшити витрати державного бюджету на виплату субсидій для населення;

забезпечити популяризацію економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження.

Результативні показники виконання Обласної Програми наведені в додатку 2.

6. Напрями діяльності та заходи Програми

У рамках Обласної Програми буде забезпечено надання фінансової підтримки населенню одно - та двоквартирних житлових будинків шляхом компенсації 10 пунктів процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження заходів з підвищення енергоефективності.

Часткова компенсація процентної ставки для учасників Обласної Програми здійснюватиметься через кредитно-фінансові установи, уповноважені на видачу кредитів у рамках Урядової програми «теплі» кредити.

Часткова компенсація процентної ставки здійснюється на придбання:

котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

радіаторів водяної системи опалення, регуляторів температури повітря (в тому числі автоматичних), та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

рекуператорів теплоти вентиляційного повітря та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

теплонасосної системи для водяної системи опалення та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

системи сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

вузлів обліку води (гарячої, холодної), зокрема засобів вимірювальної техніки (приладів обліку, лічильників) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

багатозонних (багатотарифних) приладів обліку електричної енергії (лічильників активної електричної енергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, інтелектуальних лічильників електричної енергії;

обладнання і матеріалів для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;

світлопрозорих конструкцій з енергозберігаючим склом (крім однокамерних), у тому числі вікон та балконних дверей, та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

електроакумуляуючих систем (систем накопичення енергії);

обладнання для заряджання електричних транспортних засобів;

на підставі договору про співпрацю між головним розпорядником коштів обласного бюджету (далі – Договір), передбачених на фінансування заходів Обласної програми та уповноваженою кредитно-фінансовою установою (додаток 4 до цієї програми).

Порядок часткової компенсації процентної ставки у рамках Обласної Програми визначений додатком 3 до цієї програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Управління та моніторинг за ходом виконання Обласної Програми здійснює Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації шляхом узагальнення звітності кредитно-фінансових установ щодо обсягів використання коштів на часткову компенсацію процентної ставки, кількості фізичних осіб, які отримали таку компенсацію та перелік впроваджених заходів, відповідно до умов договору.

Кредитно фінансові установи подають головному розпоряднику коштів обласного бюджету щоквартально, не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця:

1. Зведений реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 2 до Договору;

2. Звіт про виконання Позичальниками заходів, на реалізацію яких залучено кредит, згідно з формою додатку 3 до Договору.

Щороку до 15 лютого відповідальний виконавець Обласної Програми подає Департаменту розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської обласної державної адміністрації звіти про виконання регіональної програми згідно з додатками 4 та 5 до «Порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх використання» затвердженого розпорядженням голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 05.05.2016 № 245, а також пояснювальну записку про стан виконання програми та оцінку результативності її заходів.

Директор
департаменту енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Додаток 1 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік

Ресурсне забезпечення Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік

тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Заходи, на які спрямовуються кошти	Один етап	Всього витрат на виконання програми
		2021 рік	
Обсяг ресурсів всього, в тому числі:	-	1500,0	1500,0
Обласний бюджет	Здійснення компенсації 10 пунктів процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження заходів з підвищення енергоефективності одна та двоквартирних житлових будинків	1500,0	1500,0

Директор
Департаменту енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

**Напрями діяльності та заходи
Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення
Чернігівської області на 2021 рік**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Часткова компенсація процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження заходів з підвищення енергоефективності одно- та двоквартирних житлових будинків	Здійснення компенсації 10 пунктів процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження заходів з підвищення енергоефективності одно- та двоквартирних житлових будинків	2021 рік	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації, кредитно-фінансові установи	Обласний бюджет	1500,0	Кількість фізичних осіб, які отримали часткову компенсацію процентної ставки з обласного бюджету по кредитах, залученим на заходи з енергоефективності у 2021 році – 500 осіб; Середній рівень скорочення споживання природного газу населенням за час дії Обласної Програми становитиме – 1,5%

Директор Департаменту енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Порядок

здійснення часткової компенсації процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів

1. Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті, згідно якого відшкодовується 10 пунктів процентної ставки за залученими в кредитно-фінансових установах коротко- і довгостроковими кредитами, що надаються фізичним особам, які мешкають в одно- та двоквартирних житлових будинках (далі - Позичальники) на впровадження енергозберігаючих заходів.

2. Часткова компенсація процентної ставки здійснюється: за кредитами, залученими населенням на термін не більше 3-х років; на підставі договору про співпрацю між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження та кредитно-фінансовою установою;

за кредитами, залученими Позичальниками на цілі визначені у додатку 1 до Договору, а саме на придбання:

котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

радіаторів водяної системи опалення, регуляторів температури повітря (в тому числі автоматичних), та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

рекуператорів теплоти вентиляційного повітря та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

теплонасосної системи для водяної системи опалення та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

системи сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

вузлів обліку води (гарячої, холодної), зокрема засобів вимірювальної техніки (приладів обліку, лічильників) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

багатозонних (багатотарифних) приладів обліку електричної енергії (лічильників активної електричної енергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, інтелектуальних лічильників електричної енергії;

обладнання і матеріалів для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;

світлопрозорих конструкцій з енергозберігаючим склом (крім однокамерних), у тому числі вікон та балконних дверей, та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

електроакumuлюючих систем (систем накопичення енергії);

обладнання для заряджання електричних транспортних засобів.

3. Часткова компенсація процентної ставки Позичальникам відбувається на підставі такого пакета документів (зберігається в кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):

паспорт Позичальника (1 - 4, 11 ст.) (копія завірена Позичальником);
довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (копія завірена Позичальником);

кредитний договір;

документи, які підтверджують цільове використання кредитних коштів:

рахунок-фактура;

договір купівлі-продажу або інший документ, який підтверджує сплату коштів за придбаний товар;

Акт прийому - передачі товару або накладна.

4. Кредитно-фінансові установи у кредитному договорі в графі: «цілі кредитування» зобов'язані зазначити:

«за кредитами залученими фізичними особами на здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, відповідно до підпунктів 18, 19 пункту 2 додатка 2 до Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 896 та відповідно до пункту 2 додатка 3 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік» з зазначенням переліку таких заходів.

5. Кредитно-фінансові установи подають головному розпоряднику коштів обласного бюджету щоквартально, не пізніше п'ятнадцятого числа місяця, наступного за звітним:

Зведений реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 2 до Договору;

Звіт про виконання Позичальниками енергоефективних заходів, на реалізацію яких залучено кредит, згідно з формою додатку 3 до Договору.

Відповідальність за відповідність кредитів умовам цієї Програми, за повноту сформованих пакетів документів та за достовірність даних, вказаних у Зведених реєстрах Позичальників, які отримали кредит за Програмою, а також за відповідність інформації, викладеної у Звіті про виконання Позичальниками енергоефективних заходів, на реалізацію яких залучено кредит тій інформації, що надана фізичними особами, несе кредитно-фінансова установа.

Позичальники несуть повну відповідальність за реалізацію енергоефективних заходів, визначених відповідно до вимог Обласної Програми, та надання кредитно-фінансовій установі достовірної інформації для формування Звіту про виконання Позичальниками енергоефективних заходів кредитного договору у рамках Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік, передбаченого додатком 3 до Договору.

Відшкодування відбувається помісячно, шляхом перерахунку головним розпорядником коштів обласного бюджету на один передбачений Договором

транзитний чи поточний рахунок відповідної кредитно-фінансової установи, яка, у свою чергу, розподіляє ці кошти на поточні рахунки Позичальників.

Бюджетні кошти не можуть бути спрямовані на сплату будь-яких видів штрафів або пені, нарахованих фізичним особам згідно з умовами кредитного договору.

Директор
Департаменту енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Додаток 4
до Програми стимулювання до
запровадження енергоефективних
заходів населення Чернігівської
області на 2021 рік

ДОГОВІР № _____
про співпрацю

м. Чернігів

« _____ » _____ 202_ року

Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Департамент), в особі директора _____, який діє на підставі Положення про Департамент, з однієї сторони, та _____, (далі – Кредитно-фінансова установа), в особі _____, який/а діє на підставі _____, з іншої сторони, уклали цей Договір про наступне:

1. Предмет Договору

1.1. Предметом цього Договору є встановлення основних умов та принципів співпраці Сторін у процесі надання Департаментом часткової компенсації відсоткової ставки за кредитами, які отримали фізичні особи, що мешкають в одно- та двоквартирних житлових будинках на території Чернігівської області (далі - Позичальники) у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені в додатку 1 до цього Договору та у відповідності до вимог Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік, затвердженої рішенням Чернігівської обласної ради від _____ року № _____ (далі – Обласна Програма), у розмірах та порядку, що визначені Обласною програмою.

1.2. Кредитування Позичальників здійснюється Кредитно-фінансовою установою у національній валюті відповідно до внутрішніх нормативних документів Кредитно-фінансової установи.

1.3. Департамент надає компенсацію 10 пунктів відсоткової ставки за кредитами, отриманими Позичальниками на заходи з енергоефективності відповідно до переліку, визначеному додатком 3 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік та додатку 1 до цього Договору.

1.4. Часткова компенсація відсоткової ставки здійснюється у межах кошторисних призначень, передбачених на реалізацію Обласної Програми в обласному бюджеті на відповідний рік та відповідно до помісячного плану асигнувань.

1.5. Бюджетні кошти не можуть бути спрямовані на сплату будь-яких видів штрафів або пені, нарахованих Позичальникам згідно з умовами кредитного договору.

2. Основні завдання Сторін

2.1. Для досягнення цілей за цим Договором Сторони зобов'язуються:
- спрямовувати зусилля на виконання умов Програми;

- проводити заходи щодо пошуку Позичальників, які бажають отримати кредит у Кредитно-фінансовій установі та отримати право на часткову компенсацію відсоткової ставки за кредитом, відповідно до умов Програми;
- обмінюватися наявною в їх розпорядженні інформацією, проводити спільні консультації і переговори, що стосується предмету цього Договору.

3. Обов'язки і права Департаменту:

3.1. Департамент зобов'язується:

3.1.1. Прийняти та розглянути сформовані Кредитно-фінансовою установою Реєстри нових Позичальників згідно з п. 4.1.4 та п. 4.1.5 цього Договору, які отримали кредит на реалізацію заходів відповідно до переліку, визначеному додатком 3 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік та додатку 1 до цього Договору.

3.1.2. Прийняти та розглянути сформовані Кредитно-фінансовою установою Зведені реєстри Позичальників згідно з п. 4.1.6 цього Договору, наданого Кредитно-фінансовою установою.

3.1.3. Резервувати за Позичальниками кошти, необхідні для часткової компенсації відсоткової ставки за Кредитним договором, відповідно до Зведеного реєстру Позичальників, наданого Кредитно-фінансовою установою.

3.1.4. Перераховувати кошти часткової компенсації відсоткової ставки згідно із Зведеними реєстрами Позичальників на транзитний рахунок № _____, що відкритий у Кредитно-фінансовій установі не пізніше двадцять п'ятого числа наступного місяця.

3.1.5. Надавати Кредитно-фінансовій установі на її письмову вимогу (але не частіше одного разу на місяць) довідку-розрахунок про суму коштів, які зарезервовані за Позичальниками і використані на часткову компенсацію відсоткової ставки за Кредитними договорами.

3.1.6. Повідомляти Кредитно-фінансову установу про всі зміни, що можуть вплинути на виконання Сторонами умов цього Договору, за 3 дні до набрання ними чинності.

3.1.7. Не розголошувати відомості, які становлять банківську та комерційну таємницю Кредитно-фінансової установи, а також відомості, які стали відомі Департаменту у зв'язку з виконанням обов'язків за цим Договором.

3.1.8. Виконувати інші зобов'язання за цим Договором.

3.2. Департамент має право:

3.2.1. Вносити до затвердженої редакції Договору про співпрацю зміни та доповнення за згодою сторін без їхнього перезатвердження Чернігівською обласною радою, у разі їх відповідності умовам Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік;

3.2.2. Вносити на розгляд Кредитно-фінансової установи пропозиції щодо вдосконалення правовідносин за цим Договором.

3.2.2. Здійснювати контроль за дотриманням Кредитно-фінансовою установою умов цього Договору.

4. Обов'язки і права Кредитно-фінансової установи

4.1. Кредитно-фінансова установа зобов'язується:

4.1.1. Надавати кредити Позичальникам на впровадження заходів з енергоефективності відповідно до переліку, визначеному додатком 3 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік та додатку 5 цього Договору.

4.1.2. Визначати суму коштів, яка необхідна для часткової компенсації відсоткової ставки за Кредитним договором для кожного Позичальника, у відповідності до умов Обласної Програми і відповідно до вимог цього Договору та відобразити це у Зведеному реєстрі Позичальників, згідно з формою додатку 3 до цього Договору.

4.1.3. Формувати та зберігати в Кредитно-фінансовій установі пакет документів щодо кожного Позичальника, який отримав кредит у Кредитно-фінансовій установі, відповідно до умов цього Договору, згідно з переліком, визначеним у додатку 5 до цього Договору.

4.1.4. Формувати Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені п. 4.1.11. Договору, згідно з формою, наведеною в додатку 2 до цього Договору.

4.1.5. Щомісячно до п'ятого числа місяця наступного за звітним подавати Департаменту сформований за цей час Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит за Обласною Програмою згідно з формою додатку 2 до цього Договору.

4.1.6. Щомісячно, не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця, формувати та подавати Департаменту Зведений реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 3 до цього Договору.

4.1.7. Щоквартально, не пізніше п'ятнадцятого числа місяця наступного за звітним періодом, формувати та подавати Департаменту Звіт про виконання Позичальниками заходів, на реалізацію яких залучено кредит, згідно з формою додатку 4 до цього Договору.

4.1.8. Перераховувати скеровані Департаментом на рахунок Кредитно-фінансової установи кошти, призначені для часткової компенсації відсоткової ставки за кредитом на розрахункові рахунки Позичальників, що відкриті у відповідній Кредитно-фінансовій установі протягом трьох робочих днів, відповідно до умов цього Договору та інших договорів, укладених у межах цього Договору.

4.1.9. Здійснювати заходи з популяризації Програми, зокрема щодо надання часткової компенсації відсоткової ставки за кредитом Позичальникам, які отримали кредит у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені в п. 4.1.11. цього Договору.

4.1.10. Виконувати інші зобов'язання за цим Договором.

4.1.11. У Кредитних договорах, які укладатимуться з Позичальниками, у графі «Ціль кредитування» зазначати: *«за кредитами залученими фізичними особами на здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, відповідно до підпунктів 18, 19 пункту 2 додатка 2 до Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки, затвердженої постановою*

Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 896 та відповідно до пункту 2 додатка 3 до Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік» з зазначенням переліку таких заходів.

4.2. Кредитно-фінансова установа має право:

4.2.1. Відмовити Позичальнику в наданні кредиту у випадку: невідповідності Позичальника вимогам Кредитно-фінансової установи та умовам цього Договору; прийняття кредитним комітетом Кредитно-фінансової установи рішення про відмову у видачі кредиту.

5. Відповідальність Сторін

5.1. За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за цим Договором Сторони несуть відповідальність відповідно до Законодавства.

5.2. Кредитно-фінансова установа несе відповідальність за невключення фізичних осіб, які отримали кредит за Програмою, у Зведений реєстр Позичальників згідно з додатком 3 до цього Договору.

5.3. Департамент не несе відповідальності за несвоєчасне перерахування грошових коштів з метою здійснення часткової компенсації відсоткової ставки за кредитом, який отримано Позичальником у разі фактичної відсутності цільових коштів на рахунках Департаменту.

5.4. Кредитно-фінансова установа не несе відповідальності за відмову Департаменту здійснювати часткову компенсацію відсоткової ставки за кредитами, згідно із сформованими Кредитно-фінансовою установою Зведеними реєстрами Позичальників.

6. Форс-мажорні обставини

6.1. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання будь-якого з положень цього Договору, якщо це стало наслідком причин, що не контролюються невиконуючою стороною. До таких причин належать: стихійне лихо, екстремальні погодні умови, перебої в постачанні електроенергії та вихід з ладу телекомунікацій, збої комп'ютерних систем, пожежі, страйки, військові дії, і таке інше, але не обмежуються ними.

6.2. Підтвердження обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) засвідчується відповідним документом компетентного (уповноваженого) органу згідно з чинним законодавством України із зазначенням у ньому строку дії цих обставин та обґрунтованого строку усунення їх наслідків.

7. Строк дії Договору

7.1. Цей Договір набуває чинності з дня його підписання Сторонами і діє до 31.12.2021 року.

7.2. Цей Договір може бути розірваний лише за згодою Сторін. Сторона, що бажає розірвати Договір, подає заяву не раніше, ніж за 30 днів до пропонованого дня припинення дії Договору.

8. Прикінцеві положення

8.1. Будь-які зміни і доповнення до цього Договору вносяться лише за згодою Сторін шляхом укладання додаткових договорів.

8.2. У разі виникнення спорів у ході виконання цього Договору Сторони намагатимуться вирішувати їх шляхом переговорів. Зацікавлена Сторона має право звернутися до господарського суду, якщо під час переговорів Сторони не дійшли згоди щодо врегулювання спору.

8.3. Цей Договір складено у двох оригінальних примірниках, по одному для кожної із Сторін, кожний з яких має однакову юридичну силу.

8.4. Департамент підтверджує, що Позичальники, внесені до Зведених реєстрів Позичальників, згідно з Кредитними договорами та умовами цього Договору, є учасниками Обласної Програми та зобов'язуються відповідно до умов цього Договору здійснювати часткову компенсацію відсоткової ставки.

9. Місцезнаходження та реквізити Сторін

Кредитно-фінансова установа

_____
_____
_____
_____

_____
М.П.

**Департамент енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації**

**Директор Департаменту
енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації**

_____
М.П.

Директор Департаменту енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово-
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Додаток 1
до договору про співпрацю
№ _____
« _____ » _____ 202_ року

**Перелік заходів з енергоефективності,
за яким буде здійснюватися часткова компенсація відсоткової ставки за
кредитом у рамках Програми стимулювання до запровадження
енергоефективних заходів населення
Чернігівської області на 2021 рік**

Відшкодування відсотків здійснюється за кредитами залученими населенням в одно- та двоквартирних житлових будинках на придбання:

котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

радіаторів водяної системи опалення, регуляторів температури повітря (в тому числі автоматичних), та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

рекуператорів теплоти вентиляційного повітря та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

теплонасосної системи для водяної системи опалення та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

системи сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до неї;

вузлів обліку води (гарячої, холодної), зокрема засобів вимірювальної техніки (приладів обліку, лічильників) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

багатозонних (багатотарифних) приладів обліку електричної енергії (лічильників активної електричної енергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, інтелектуальних лічильників електричної енергії;

обладнання і матеріалів для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;

світлопрозорих конструкцій з енергозберігаючим склом (крім однокамерних), у тому числі вікон та балконних дверей, та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

електроакumuлюючих систем (систем накопичення енергії);

обладнання для заряджання електричних транспортних засобів.

ПОГОДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

Департамент енергоефективності,
 транспорту, зв'язку та житлово-
 комунального господарства
 Чернігівської обласної
 державної адміністрації

Додаток 2
 до договору про співпрацю
 № _____ -
 «__» _____ 202__ р.

Реєстр № _____
 нових Позичальників, які отримали кредит у _____
 на реалізацію заходів відповідно до вимог Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення
 Чернігівської області на 2021 рік
 за _____ 202__ р.
 (місяць)

Реквізити Кредитно-фінансової установи: _____

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи	РНОКПП	Ціль кредиту	№ і дата Кредитного договору	Строк Кредитного договору	Відсоткова ставка за користування кредитом, %	Розмір часткової компенсації відсоткової ставки, пунктів	Сума кредиту, грн	Розмір часткової компенсації відсоткової ставки, за весь строк кредитування, грн	Місце реєстрації Позичальника (населений пункт)
Усього										

Кредитно-фінансова установа:

“_____” _____ 202__ р.
 М.П.

_____ (посада, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

Департамент енергоефективності,
 транспорту, зв'язку та житлово-
 комунального господарства
 Чернігівської обласної
 державної адміністрації

Додаток 3

до договору про співпрацю

№ _____

“ _____ ” _____ 202_ р.

Зведений реєстр № _____
Позичальників, які отримали кредит у _____
на реалізацію заходів відповідно до вимог Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення
Чернігівської області на 2021 рік
за _____ 202_ р.
 (місяць)

Реквізити кредитно-фінансової установи:

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи	РНОКПП	Ціль кредиту	№ і дата Кредитного договору	Строк Кредитного договору	Відсоткова ставка за користування кредитом, %	Розмір часткової компенсації відсоткової ставки, пунктів	Сума кредиту, грн	Розмір часткової компенсації, грн	Сума, з якої нараховується розмір часткової компенсації, грн	Період, за який нараховуються відсотки (у днях)
ВСЬОГО											

Кредитно-фінансова установа:

“ _____ ” _____ 202_ р.

М.П. _____

_____ (посада, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

Департамент енергоефективності,
 транспорту, зв'язку та житлово-
 комунального господарства
 Чернігівської обласної
 державної адміністрації

Додаток 4
 до договору про співпрацю
 № _____ -
 «__» _____ 202_р.

Звіт № _____
про виконання енергоефективних заходів у рамках
Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік
 за _____ 202__р.
 (квартал)

Реквізити Кредитно-фінансової установи:

№ з/п	Місце знаходження об'єкту (назва населеного пункту, району, міста, села, селища, об'єднаної територіальної громади) Позичальника де будуть впроваджуватись енергоефективні заходи	Перелік матеріалів та обладнання на які видано кредитні кошти (зазначити кожний вид матеріалів та обладнання окремо)	Кількість та обсяги придбаних матеріалів та обладнання, од., м ² , м/п, м ³ , вказати потужність котла тощо	Сума виданого кредиту грн	Виплачена часткова компенсація , грн (наростаючим підсумком)			Примітка
					Всього	з обласного бюджету	З державного бюджету	

Кредитно-фінансова установа:

“_____” _____ 202__р.

М.П.

_____ (посада, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Додаток 5
до договору про співпрацю
№ _____
«_____» _____ 202_ року

**Перелік документів для фізичних осіб,
які необхідні для отримання часткової компенсації відсоткової ставки за
користування кредитом**

Відшкодування відсотків Позичальникам відбувається на підставі такого пакета документів:

- паспорт Позичальника (1 - 4, 11 ст.) (копія завірена Позичальником);
- довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (копія завірена Позичальником);
- кредитний договір;
- документи, які підтверджують цільове використання кредитних коштів:

рахунок-фактура;

договір купівлі-продажу або інший документ, який підтверджує сплату коштів за придбаний товар;

- Акт прийому - передачі товару або накладна.

Пакет документів зберігається в кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів.

Кредитно-фінансова
установа

Департамент
енергоефективності,
транспорту, зв'язку та житлово
комунального господарства
Чернігівської обласної
державної адміністрації
